
Kailasavarnanam 8

కైలాసవర్ణనమ్ ౮

Document Information

Text title : Kailasavarnanam 8

File name : kailAsavarNanam8.itx

Category : shiva, shivarahasya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | mAheshvarAkhyaH prathamAMshaH | adhyAyaH 28-29-30| vAvRittashlokaH ||

Latest update : December 17, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 20, 2023

sanskritdocuments.org

కైలాసవర్ణనమ్ ౮

(కైలాసశైలే అష్టదిక్పృతిష్ఠితాన్ నిషధోహేమకూటాదినీవాసవర్ణనమ్ ౮)

స్కన్ధః -

తస్యాస్తరే చ ప్రాకారో నవరత్నవిచిత్రతః ।

అష్టాశీతసహస్రాణాం యోజనోచ్ఛ్రయకల్పితః ॥ ౨౮.౧॥

చతుర్దశమహేశేన మనసైవ ప్రకల్పితః ।

బ్రహ్మణ్ణోర్ధ్వగమాలీ స ప్రోద్యదాభనుసహస్రభాః ॥ ౨౮.౨॥

న దేవా న చ గన్ధర్వా న యక్షోరగరాక్షసాః ।

గణేన్దైరపి దుష్ప్రేక్ష్యః ప్రాకారో రత్నకల్పితః ॥ ౨౮.౩॥

తత్రశైలాశ్శివేనైవ చాష్టదిక్షు ప్రతిష్ఠితాః ।

నిషధో హేమకూటశ్చ విన్ద్యో మలయదర్దురౌ ॥ ౨౮.౪॥

మన్దరో హిమవాంశ్చైవ నీలోఽత్రైవ ప్రకాశితః ।

తేషాం తపస్యయా శముభస్సన్తుష్టో నితరాం తదా ॥ ౫॥

స్వావాసేఽపి మహాశైలే మహాకైలాసపర్వతే ।

తేషాం నిత్యం నివసతిం దదౌ కారుణ్యతశ్శివః ॥ ౬॥

అన్యత్ర తే శిలాశైలాః కైలాసే రత్నసన్నిభాః ।

తత్ప్రాకారాష్టకోణేషు విహితాశ్శూలపాణినా ॥ ౭॥

పూర్వతో నిషధో భాతి చాగ్నేయాం హేమకూటకః ।
విన్ద్యోఽసౌ దక్షిణే భాతి మలయో నైర్వృతే స్థితః ॥ ౮॥

వారుణ్యాం దర్దురో భాతి వాయవ్యాం భాతి మన్దరః ।

హిమవానుత్తరే భాతి చైశాన్యాం నీలపర్వతః ॥ ౯॥

అష్టదిక్షు స్థితా ఏతే మహాకైలాసపర్వతే ।

స్వమౌలిభిర్భాసయన్తి దిశాం స్తోమం నగోత్తమాః ॥ ౧౦॥

తన్మౌలిసాధశిఖరైస్సూర్యచన్ద్రాతికాన్తికైః ।
 మాణిక్యకాన్తిర్నితషధశ్చైన్ద్ర్యామిన్ద్రధనుః ప్రభః ॥ ౧౧॥
 భోగం పాతక్కుర్మిణాఞ్చ పశ్యన్ప్రష్యతి చామ్భయా ।
 నిషధేశాలయం తత్ర మణికుమ్భమనోహరమ్ ॥ ౨౭॥
 నిషధో మూర్తిమాన్స్తత్ర తలిఙ్గం పూజయన్స్తదా ।
 భస్మరుద్రాక్షసమ్పన్నో దివ్యైః పఞ్చామ్బుతైస్తదా ॥ ౨౮॥
 గన్ధైశ్చైవ చ వాసోభిర్బిల్వమన్దారచమ్ముకైః ।
 ధూపైర్దీపైశ్చ నైవేద్యైస్తామ్బూలైశ్చ నమన్స్తదా ॥ ౨౯॥
 ప్రదక్షిణాభిసృతతం నిషధేశం స్తువన్స్థితః ॥ ౩౦॥

--
 ఆగ్నేయబహులామోదవనగన్ధైశ్చ సున్దరమ్ ।
 మారుతో వాతి ధూపానాం ప్రమోదామోదసున్దరః ॥ ౪౨॥
 తమాలసున్దరవనమగ్నిలోకవిభూషణమ్ ।
 అగ్నిదిక్సాధగం (ఆనలైస్సాధగైః) తత్ర సేవితం సుమనోహరమ్ ॥ ౪౩॥
 అగ్నిశ్వరాభిధం లిఙ్గం పూజయన్తో హి వహ్నయః ।
 ఆగ్నేయగణపైశ్చైవ తత్ర తల్లోకవాసిభిః ॥ ౪౪॥
 పురా సమర్చ్య తల్లిఙ్గం సర్వభక్షకృతా దధత్ ।
 విముక్తస్స తదా వహ్నిస్తం పశ్యన్ శక్కురోఽమ్భయా ॥ ౪౫॥
 హేమకూటో మహాశైలో మూర్తిమాన్లిఙ్గమైశ్వరమ్ ।
 హేమకూటేశ్వరం నామ్నా ప్రతిష్ఠాణ్యాత భావనైః ॥ ౪౬॥
 స్త్రాతి దేవం మహాదేవం హేమకూటశ్శుభవ్రతః ॥ ౪౮॥
 (స్త్రాతి దేవం హేమకూటో భస్మరుద్రాక్షధృజ్నుగః) ॥ ౪౯॥
 ఇత్థం సదా హేమకూటస్తత్ర స్త్రాతి మహేశ్వరమ్ ॥ ౫౦॥

--
 మహేశాశ్రయజోన్మాదముదితో విన్ద్యభూధరః ।
 తన్మౌలిగోపురోత్తుఙ్గశిఖరైర్వృషభైరపి ॥ ౪॥

మహాసీలగణోద్యద్భాసీలీకృతదిగన్తరః ।
 తస్మాత్తిలకోద్ధామపుణ్డరీకసహస్రకైః ॥ ౫॥
 సీలసారైశ్చ వృషభైర్మణినేత్రైశ్చ శోభితః ।
 స్ఫటికేన్ద్రమహాసీలజాలకాఙ్కీతకుట్టిమః ॥ ౬॥
 నీరసీలోత్పలకృతచారుమాలావిభూషితః ।
 గవాక్షిత ఇవాభాతి చామ్బరం తత్ర సున్దరమ్ ॥ ౭॥
 తస్మిన్నైధోత్తమే మఞ్చే చేన్ద్రసీలోరుపాదకే ।
 తస్మిన్మఞ్చోపరిలసన్నీలలోహిత ఈశ్వరః ॥ ౮॥
 దేవ్యా సదాస్తే నితరాం గణవృన్దనిషేవితః ।
 పశ్యన్ యామిన్దిశం శమ్భుర్భవం సంయమినీశ్వరమ్ ॥ ౯॥
 క్రీడత్యత్యన్తముదితో దేవో దేవ్యా మహేశ్వరః ।
 విన్ద్యమాల్మహాసౌధే సీలేన్ద్రమణికల్పితే ॥ ౧౦॥
 విన్ద్యో విన్ద్యేశ్వరం లింగం తత్ర సమ్పూజ్య భక్తితః ।
 పఞ్చామృతైః ఫలరసైశ్చన్ద్రైర్ధూపదీపకైః ॥ ౧౧॥
 బిల్వచమ్పకమన్దారకరవీరసుపఙ్కజైః ।
 ప్రదక్షిణానతీభిశ్చ మణినీరాజనైరపి ॥ ౧౨॥
 సమ్పూజ్య విన్ద్యస్సంస్తౌతి భక్త్యా విన్ద్యేశ్వరం శివమ్ ॥ ౧౩॥
 ఇత్థం స్తౌతి సదా విన్ద్యో విన్ద్యేశం తత్రశైలరాట్ ।
 - -
 మలయో నైర్వతే భాతి రాజత్సున్దరశేఖరః ॥ ౧౪॥
 పుష్పరాగమణిప్రఖ్యో నానానిర్ఘ్నకన్దరః ।
 రమ్యశ్చృగ్గ్రవిలసద్ధోపురావలిభాసురః ॥ ౧౫॥
 రుద్రక్రీడాదిసహితో లలామవృషభాఞ్చితః ।
 స్వప్రభాభాసితోల్లాసినర్వలోకాతిగో నగః ॥ ౧౬॥
 పుష్పరాగమణీకృష్టసహస్రస్తమ్భమణ్డితః ।
 సురత్నకలశోపేతస్సహస్రతలమణ్డితః ॥ ౧౭॥
 పరార్ధ్యరత్నఖచితస్మీహాసనవరాశ్రయః ।
 రత్నగుచ్ఛమహాపుష్పసరాలమ్భితపీఠభూః ॥ ౧౮॥

తత్రస్థభూషణోపేతో దేవ్యా క్రీడతి శక్కురః ।
 మహామలయజోద్భూతచన్దనామోదిమారుతైః ॥ ౨౭ ॥
 చన్ద్రచన్దనలిప్తాఙ్గో మహాకల్పకపుష్పధృక్ ।
 గుగ్గులూద్ధామసుభగధూమామోదితదిక్షటః ॥ ౨౮ ॥
 తాన్మైర్వుతీం దిశం శముభః పశ్యన్నిర్వుతిజాన్గణాన్ ।
 కృష్ణాన్కరాలాన్వికటాన్నిస్త్రింశవరధారిణః ॥ ౨౯ ॥
 సప్తామ్బుధీనాం కోణాని తదన్తర్గతభూమపి ।
 ద్వీపాంశ్చ సరితశ్చైలాన్వనాని చ మహేశ్వరః ॥ ౩౦ ॥
 మలయేన స్వనామ్నా వై లిజ్గన్తన్మలయేశ్వరమ్ ।
 మణిధామమయం తత్ర పూజితం సర్వకామదమ్ ॥ ౩౧ ॥
 పఞ్చామ్బుతైశ్చన్ద్రనైశ్చ బిల్వమన్దారచమ్ముకైః ।
 ధూపైర్దీపైశ్చ నైవేద్యైః ప్రణామప్రకమాదిభిః ॥ ౩౨ ॥
 సంస్తువన్పరయా భక్త్యై గిరిణా మలయేన చ ॥ ౩౩ ॥
 ఇత్థం స్తౌతి సదా దేవం మలయశ్చైలసత్తమః ।
 - -
 దర్దురః పశ్చిమే భాతి నానాశ్శుక్లవరాశ్రయః ॥ ౩౪ ॥
 వైడూర్యసారసుభగతత్సూత్రచవినా తతః ।
 తన్మౌలిగోపురాపారశిఖరైరతిభాసురః ॥ ౩౫ ॥
 వైడూర్యసారగర్భాచ్ఛుస్థరాన్తరకాఞ్చితః ।
 తత్ర సిహాస్మసనం దివ్యం పఞ్చయోజనకల్పితమ్ ॥ ౪౦ ॥
 పరార్ధ్యాన్తరణోపేతం తస్మిన్దేవ్యా మహేశ్వరః ।
 విహరత్యన్తరగజైర్వరుణో వారుణీం శ్రితః ॥ ౪౧ ॥
 దిశం పయోధినాథేన పాలితాం యాదసాం తదా ।
 వైడూర్యరత్నమకుటతటబద్ధేన్దుశేఖరః ॥ ౪౨ ॥
 తద్వైడూర్యమహాసూత్రధారావిద్యోదితాన్తరః ।
 పశ్యన్పశ్చిమదిక్షాంధం వరుణం తద్గణానపి ॥ ౪౩ ॥
 దేవభాగాంశ్చ తత్రత్యాన్ జేత్రాణి చ మహేశ్వరః ।

విహరత్యమ్బుయా సార్థం సౌధే తస్మిన్పినాకధృక్ ॥ ౪౭॥

దర్దురేశాభిధం తేన పూజితం దివ్యధామగమ్ ।

పఞ్చామృతాసేచనైశ్చ గన్ధైర్బలైశ్చ చమ్పకైః ॥ ౪౮॥

ధూపైర్దీపైశ్చ నైవేద్యైర్నమనప్రకమస్తవైః ।

తుష్టావ దర్దురో దేవం దర్దురేశం మహేశ్వరమ్ ॥ ౪౯॥

వాయవ్యాం మన్దరస్తత్ర మణిమున్దరకన్దరః ।

మహేశస్య ప్రియో నిత్యం సర్వమన్దారనన్దితః ॥ ౧॥

మన్దారతరుభిస్తస్య మౌల్కైర్ద్యోతితా దిశః ।

హరిన్మణిప్రభాజాలపరిష్కృతదిగన్దరః ॥ ౨॥

తత్రదేవ్యా హరిత్కాన్త్యా వామభాగస్థయా శివః ।

సేవితో హరితోద్దామపాదమఞ్చేఽధిసంస్థితః ॥ ౧౨॥

దేవలోకాన్తథాదేవో దేవ్యా లోకాన్ప్రతిక్షయన్ ।

మన్దరేశార్యితం తత్ర లింగం సున్దరమన్దిరే ॥ ౧౪॥

నామ్నైవ మన్దరేశానమిన్దుకున్దసమప్రభమ్ ।

పఞ్చామృతైస్తథా నీరైశ్చన్దనైర్బల్యపలవైః ॥ ౧౫॥

అరవిన్దమరనైశ్చ మన్దారతరుజైస్సుప్తైః ।

ధూపైర్దీపైశ్చ నైవేద్యైర్నమనక్రమైస్తథా ॥ ౧౬॥

ఆనన్దసున్దరోదారస్తవైస్సంస్తౌతి భక్తితః ॥ ౧౭॥

ఇత్థం స్తౌతి సదా దేవం మన్దరశ్చారుకన్దరః ।

మమ మాతామహోద్దామశేఖరైరర్దితా దిశః ॥ ౧౯॥

హీరసారమయో భాతి హిమవాన్ గగనాతిగః ।

హిమసారమహాధారాశశికాన్తశిలామయః ॥ ౨౦॥

తత్కాన్తికాన్తితా లోకా మహాగోపురభాసురః ।

రుద్రావతారచరిత్రైర్వృషస్తోమవిరాజితః ॥ ౨౧॥

నియుతం యోజనాయామః కైలాసోత్తరభాగగః ।

సహస్రకేసరిసటాతటభ్రాజసుపాణ్డరః ॥ ౨౨ ॥

సుధాసాగరమధ్యస్థమణిదీప్యపం శివప్రియమ్ ।

నీపాపారవనం తచ్చ రత్ననీపైస్సమావృతమ్ ॥ ౪౦ ॥

హిమశైలామలాకారధారాసౌధే మహేశ్వరః ।

దేవ్యా విహరతి స్వైరం చలచ్ఛామరవీజనైః ॥ ౪౧ ॥

రత్నచామ్పేయమాలాభిరూషితస్తత్ర శక్కరః ।

గణేన్దైరుద్యుతలసత్త్రిశూలకరభాసురైః ॥ ౪౨ ॥

హిమాచలేశ్వరం లిక్లం చన్ద్రస్ఫటికధామగమ్ ।

అపారవరివస్యాభిర్విమలైలేన చార్చితమ్ ॥ ౪౩ ॥

పఞ్చామృతైః ఫలరసైస్సుగనైర్యక్షకర్ణమైః ।

బిల్వారవిన్దకఘ్నైశ్చమ్పకైర్వకసమ్భవైః ॥ ౪౪ ॥

ధూపదీపోపహారైశ్చ ప్రణామప్రకమాదిభిః ।

అస్తాష్ఠిమలైలేశం హిమాంశ్చ కృతాఞ్జులిః ॥ ౪౫ ॥

ఇత్థం హిమాచలస్సౌతి హిమమౌలిమహేశ్వరమ్ ।

--

నీలో విభాతి చైశాన్యాం కైలాసామలపర్వతే ॥ ౪౬ ॥

రమ్యసానుశతోపేతస్సహస్రశిఖరైర్వృతః ।

నీలోఽపి వామతశ్చైలః ప్రవాలమణిభాసురః ॥ ౪౭ ॥

ప్రవాలవర్షలాత్యచ్ఛమాలాగుచ్ఛైకశోభితః ।

తత్రైవ సుమనామోదమాద్యద్యుక్యతషట్పదః ॥ ౪౮ ॥

తత్ప్రవాలమణిజ్యోత్స్నానివారితతమస్త్రుటిః ।

తస్మిన్ప్రవాలపాదాచ్ఛమఞ్చుకే స్తరణాస్త్రుతే ॥ ౪౯ ॥

దేవ్యా విహరతి ప్రీత్యా చన్ద్రచూడో మహేశ్వరః ।

సప్తాధివేష్టితాపారభూమయోద్వీపకానపి ॥ ౫౦ ॥

వనాని సరితశ్చైలాన్వేత్రాణ్యపి మహేశ్వరః ।

ఈశానలోకం తత్రైవ నానారుద్రగణైర్వృతమ్ ॥ ౫౧ ॥

--

శృణుష్య జైగీషవ్యత్వం పాపభక్తాయ కేవలమ్ |

నిషధేశో హేమకేశో విన్ద్యేశో మలయేశ్వరః || ౬౩ ||

దర్దురేశో మన్దరేశో హిమశైలేశ్వరో హరః |

నీలేశ్వరోఽహి పరితో మహాసౌధవరాశ్రయాః || ౬౪ ||

రమ్యగోపురకోపేతా నగాస్తత్ర వపుర్ధరాః |

పూజయన్యత్ర లిఙ్గాని బిల్వపత్రైర్మనోహరైః || ౬౫ ||

నీలోఽపి తత్ర నీలేశం పూజ్యానేకైస్సుమైరపి |

ధూపైర్దీపైశ్చ నైవేద్యైస్తానితి నీలేశ్వరం శివం |

స్వమౌలిమణిజాపారధామగం ప్రాఙ్మాలిస్తదా || ౬౬ ||

ఇతం స్తువంతి తే శైలా గిరీశాం గిరిశం తదా || ౬౭ ||

|| ఇతి శివరహస్యాన్తర్గతే మాహేశ్వరాఖ్యే కైలాసశైలే అష్టదిక్ప్రతిష్ఠితాన్ నిషధహేమకూటాదినివాసాన్ ||

- || శ్రీశివరహస్యమ్ | మాహేశ్వరాఖ్యః ప్రథమాంశః | అధ్యాయః ౨౮-౨౯-౩౦ | వాప్యత్రశ్లోకాః ||

- .. shrIshivarahasyam . mAheshvarAkhyah prathamAMshaH . adhyAyaH 28-29-30. vAvRRittashlokaH ..

Notes:

Skanda స్కంద describes to Jaigīṣavya జైగీషవ్యః the eight mountains stationed in the eight directions - Aṣṭadīśāḥ అష్టదిశాః around Mount Kailāsa కైలాస శైల (viz. in Niṣadha నిషధ in the East, Hemakūṭaka హేమకూటక in SouthEast, Vindhya విన్ద్య in the South, Malaya మలయ in SouthWest, Dardura దర్దుర in the West, Mandara మన్దర in NorthWest, Himavān హిమవాన్ in the North and Nīla నీల in NorthEast), as they worship the respective Śivalīṅga-s శివలిఙ్గా (viz. Niṣadheśvaram నిషధేశ్వరమ్, Hemakūṭeśvaram హేమకూటేశ్వరమ్, Vindhyeśvara విన్ద్యేశ్వరమ్, Malayeśvaram మలయేశ్వరమ్, Dardureśam దర్దురేశమ్, Mandareśam మన్దరేశమ్, Himācaleśvaram హిమాచలేశ్వరమ్, Nīleśam నీలేశమ్) at their residences - central to which is the Residence of the ever compassionate Śiva శివ, who also sports with the Devī దేవీ in all the eight directions.

Śivarahasyam Aṃśaḥ-1 (Māheśvarākhyā) శివరహస్యమ్ అంశః-౧ (మాహేశ్వరాఖ్య) has several descriptions about Mount Kailāsa కైలాస శైల and Śiva శివ. Selected verses from some of the chapters are presented here.

Encoded and proofread by Ruma Dewan

Kailasavarnanam 8

pdf was typeset on December 20, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

